

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 370/04-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. novembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Jána Briatku, bytom K., zastúpeného advokátkou JUDr. V. T., P., ktorou namieta porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Co 193/03 z 24. júna 2004, za účasti Krajského súdu v Trenčíne, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Jána Briatku o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. októbra 2004 doručená prostredníctvom telefaxu sťažnosť Jána Briatku, bytom K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 19 Co 193/03 z 24. júna 2004.

Sťažnosť bola doplnená predložením jej originálu doručeného ústavnému súdu 28. októbra 2004.

V sťažnosti sa uvádza, že napadnutým rozsudkom bol potvrdený «... v odvolacom konaní rozsudok prvostupňového Okresného súdu v Prievidzi č. 12 C 123/01-205 zo dňa 19. marca 2003, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej mu podľa jeho tvrdenia neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti, konkrétne na ochranu života a zdravia, a tiež na náhradu škody tým mu spôsobenej, čoho sa domáhal poukazujúc na chybu (chybný výkon), ktorej sa dopustil chirurg zdravotníckeho zariadenia pri rekonštrukcii žlčových ciest (...) s následkom poškodenia zdravia sťažovateľa až na hranicu ohrozenia jeho života, odvolávajúc sa pri tom na ustanovenia §§ 11 a nasl. (najmä §§ 13 a 16), resp. §§ 420 a nasl. (najmä § 420a) Občianskeho zákonníka.

Proti tomuto svojmu rozhodnutiu nepripustil porušovateľ dovolanie, ktoré žiadal sťažovateľ pre prípad potvrdenia rozsudku pripustiť podľa § 238 ods. 3 písm. a) O. s. p. na posúdenie otázky, či neoprávnený zásah do práva na ochranu života a zdravia fyzickej osoby, v príčinnej súvislosti s ktorým došlo k poškodeniu jej zdravia až na hranicu ohrozenia života, možno považovať za zásah do práv tejto fyzickej osoby chránených Občianskym zákonníkom v jeho ustanoveniach §§ 11 a 13 i v takom prípade, keď k takémuto zásahu došlo omylom, hoci ospravedlniteľným, ktorú otázku považoval z dôvodov tam uvedených za otázku po právnej stránke zásadného významu. (...) Porušovateľ odmietol oba uplatnené nároky sťažovateľa s odôvodnením, že „neboli splnené zodpovednostné predpoklady za vznik škody“, pretože „porušenie právnej povinnosti odporcu preukázané nebolo“ a že „základné predpoklady pre vznik zodpovednosti odporcu neboli splnené ani ohľadne nároku navrhovateľa na ochranu osobnosti“, pretože podľa jeho posúdenia nebolo preukázané, že zásah bol neoprávnený. S dôvodmi návrhu sťažovateľ na pripustenie dovolania sa vo svojom rozhodnutí sám nevysporiadal, a ani nedal sťažovateľovi možnosť, aby sa domáhal posúdenia iným všeobecným súdom v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku. Nevzal do úvahy ani poukázanie sťažovateľa na význam posúdenia uvedenej otázky aj z toho hľadiska, že už bola posúdená aj odlišne...»

Sťažovateľ vyjadruje nesúhlas aj s postupom krajského súdu pri posudzovaní výsledkov dokazovania vykonaného prvostupňovým súdom a zastáva názor, že základné zodpovednostné predpoklady oboch uplatnených nárokov boli preukázané.

Sťažovateľ ďalej vyslovuje názor, že „*Nepripustenie dovolania odvolacím súdom na vyriešenie otázky, ktorú možno považovať vo vzťahu k nárokom sťažovateľa uplatneným v konaní pred všeobecnými súdmi za zásadnú, a tým odopretie možnosti ďalej sa domáhať jej vyriešenia iným všeobecným súdom v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku, keď v konaní pred súdom prvého stupňa, ani v konaní o riadnom opravnom prostriedku táto otázka riešená nebola...*“ predstavuje porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd uznesením prijal sťažnosť na ďalšie konanie vo veci samej, rozhodol týmto nálezom:

„1. Krajský súd v Trenčíne svojím rozhodnutím - Rozsudkom č. 19 Co 193/03-239 zo dňa 24. júna 2004 porušil právo sťažovateľa Jána Briatka, bytom K., na súdnu a inú právnu ochranu, zaručené mu v Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. 19 Co 193/03-239 zo dňa 24. júna 2004 zrušuje.

3. Vykonateľnosť Rozsudku Okresného súdu v Prievidzi č. 12 C 123/01-205 zo dňa 19. marca 2003 v jeho výroku o náhrade trov konania štátu odkladá do právoplatného rozhodnutia o tejto sťažnosti.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Náležitosti návrhu na začatie konania o sťažnosti sú upravené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a ďalšie podmienky konania o sťažnostiach sú ustanovené v § 49 až 56 zákona o ústavnom súde, pričom nesplnenie všeobecnej alebo osobitnej podmienky je dôvodom na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Odmietnutie sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti možno vysloviť v prípade, ak ústavný súd nezistí príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta (m. m. III. ÚS 257/03). Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 170/03).

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

Podstatu sťažnosti vidí sťažovateľ okrem iného v tom, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu nekorešponduje s jeho právnym názorom a že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. To znamená, že k porušeniu práva sťažovateľa domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde došlo tým, že výsledok konania nezodpovedá sťažovateľovmu právnemu názoru.

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil právny názor, že skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by

mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01 a I. ÚS 13/00).

Ústavný súd sa oboznámil nielen s obsahom rozsudku krajského súdu sp. zn. 19 Co 193/03 z 24. júna 2004, ale aj s obsahom rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 12 C 123/01 z 19. marca 2003, a dospel k záveru, že oba sudy svoje rozhodnutia náležite odôvodnili. Súd prvého stupňa podrobne uviedol, ktoré skutočnosti považoval na základe vykonaného dokazovania za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a náležite odôvodnil aj použitie príslušných ustanovení právnych predpisov, podľa ktorých zistený skutkový stav posúdil. Odvolací súd sa so skutkovými aj právnymi závermi prvostupňového súdu stotožnil.

Z rozhodnutí všeobecných súdov je podľa názoru ústavného súdu zjavné, že tieto sa zaoberali námietkami a argumentáciou sťažovateľa ako v prvostupňovom, tak aj v odvolacom konaní.

V tejto súvislosti ústavný súd považuje za potrebné pripomenúť, že z ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy nevyplýva právo na to, aby bolo rozhodnuté v súlade s požiadavkou účastníka konania. Neúspech v spore nie je porušením tohto základného práva (mutatis mutandis I. ÚS 160/03).

Pokiaľ sťažovateľ namieta, že jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy bolo porušené aj tým, že odvolací súd vo výroku napadnutého rozhodnutia, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, nepripustil dovolanie, je k tomu potrebné uviesť, že z ustanovení § 238 ods. 3 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) nevyplýva povinnosť súdu vyslovovať prípustnosť dovolania. Je vecou samotného odvolacieho súdu, či na základe vlastného uváženia dospeje k názoru, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, a preto vysloví prípustnosť dovolania, alebo či rozhodnutie nepovažuje za také zásadné a dovolanie nepripustí. Otázkou takejto úvahy všeobecného súdu nie je ústavný súd oprávnený preskúmať, a nie je ani oprávnený zasahovať do jurisdikčnej činnosti všeobecných súdov. Pretože nepatrí do sústavy

všeobecných súdov a nie je vo vzťahu k nim alternatívnou ani odvolacou súdnou inštanciou (ich sústavu završuje Najvyšší súd Slovenskej republiky), nemôže si atrahovať právo prieskumného dohľadu nad ich činnosťou, pokiaľ tieto sudy v okolnostiach konkrétneho prípadu postupovali v súlade s ústavnoprocenými princípmi uvedenými v čl. 46 až 50 ústavy. Z ústavného princípu nezávislosti súdov vyplýva zásada voľného hodnotenia dôkazov (§ 132 OSP). Ak všeobecný súd pri svojom rozhodovaní rešpektuje ustanovenie § 132 OSP, neprichádza do úvahy, aby ústavný súd opätovne „prehodnocoval“ hodnotenie dôkazov všeobecných súdov. Ústavnému súdu totiž neprislúcha posudzovať celkovú zákonnosť rozhodnutia, proti ktorému bola sťažnosť podaná, ale jeho úlohou je zistiť, či napadnutým rozhodnutím nebolo zasiahnuté do ústavou zaručených základných práv alebo slobôd sťažovateľa. V tomto zmysle sa ústavný súd nezaobrá právnou argumentáciou všeobecných súdov, ale iba ústavnoprávnymi aspektmi konkrétnej veci.

S ohľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že z predloženej sťažnosti ani z k nej pripojeného rozhodnutia krajského súdu, resp. okresného súdu nevyplýva nič, čo by svedčilo o možnosti porušenia sťažovateľom označeného práva na súdnu a inú právnú ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto sťažnosť v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní odmietol, bolo už bez ďalšieho právneho významu zaoberať sa jej zvyšnou časťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2004